

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

Seksen üçüncü Birleşim

11 . VI . 1952 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	178	alındığına dair sorusuna Ulaştırma Bakan- ını Seyfi Kurtbek'in yazılı cevabı (6/688) 181:182
2. — Havale edilen kâğıtlar	178:179	3. — Zonguldak Milletvekili Abdürrah- man Boyacıgiller'in, Zonguldak İlinin Bartın İlcesinde meyvacılık, sebzeçilik ve zeytinciliğin kalkındırılması ve buraya bir fidanlık uzmanı tayin edilmesi, Orta Doğu ve Cenup Doğu Anadolu'nun ağaçlandırıl- ması, memleketin müsait yerlerinde kavak- çılığın inkişafı, ayçiçeği ziraatinin geliştiri- lmesi, gübreçilik çalışmalarının netcesi ve toprak haritamızın hazırlanması hakkın- daki sorusuna Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/708) 182:186
3. — Sorular ve cevaplar	179	4. — Çoruh Milletvekili Mesut Güney'- in, Hopa'da bilet alamadıklarından dolayı günlerce beklemek mecburiyetinde kalan yolcuların sıkıntılı durumunu gidermek için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne ve lüks ve sürat vapurlarında üçüncü mevki yolcu bi- letleri verilip verilmediğine dair sorusuna Ulaştırma Bakanı Seyfi Kurtbek'in yazılı cevabı (6/691) 186:187
A — Yazılı sorular	179	
1. — Çorum Milletvekili Hüseyin Ortak- cioğlu'nun, İskilip İlcesine bağlı Karaçu- kur ve Koşcağız köylerindeki bâzı vatan- daşların gerek tapulu ve gerekse tapusuz olarak tasarruf eyledikleri tarlalarına or- man memurları tarafından vâkı müdahale- nin doğru olup olmadığına dair sorusuna Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı ce- vabı (6/658) 179:181		
2. — Rize Milletvekili İzzet Akçal'ın, haftada bir defa Rize'ye uğramakta olan Denizcilik Bankası sürat yolcu vapurları ile normal sefer yapan posta vapurlarının Pa- zar - Çayeli ve Rize iskelelerinden pek az yolcu alması yüzünden sıra bekliyen ve bir- çok masraf ihtiyariyle karayolundan se- yahat etmek mecburiyetinde kalan halkın haklı şikâyetleri hakkında ne gibi tedbirler		

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

İki defa görüşülecek işlerin sorulardan önce görüşülmesi kabul edildi.

Uçuş tazminatı;

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda bâzı değişiklikler yapılması ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi ve

Yabancı memleketlerle geçici mahiyette Ticaret Anlaşmaları ve Modüs Vivendiler akdine ve bunların şumulüne giren maddelerin Gümrük resimlerinde değişiklik yapılmasına ve anlaşmaya yanaşmayan devletler muvaredatına karşı tedbirler alınmasına yetki verilmesine dair 4582 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılması hakkındaki kanunlar kabul olundu.

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve

Teadülüne dair olan Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Dışişleri Bakanlığı kısmına bâzı kadrolar eklenmesi ve Dışişleri Bakanlığı Kuruluşu hakkındaki Kanuna bâzı hükümler ilâvesi hakkındaki kanunun tümü üzerindeki görüşmelere bir müddet devam edildi.

11 Haziran 1952 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili

Kâtip

Manisa Milletvekili Çanakkale Milletvekili

M. Tümay

Ö. Mart

Kâtip

İstanbul Milletvekili

F. Tekil

2. — HAVALA EDİLEN KAĞITLAR

Tasarılar

1. — Askerlik Kanununa ek kanun tasarısı (1/409) (Millî Savunma Komisyonuna);

2. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1947 malî yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/410) (Sayıştay Komisyonuna);

3. — Belediyelerden Genel Bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idarelere ve özel idarelere tâyin edilecek Sağlık ve Bayındırlık mensuplarının aylıklarına dair kanun tasarısı (1/411) (Maliye ve Bütçe komisyonlarına);

4. — Bilûmum askerî mâlûllerin terfihine dair olan mülga 551 sayılı Kanuna göre araziye müstahak olup da henüz bu haklarını arazi olarak alamayanların istihkaklarının nakden ödenmesi hakkında kanun tasarısı (1/412) (Millî Savunma, Maliye ve Bütçe komisyonlarına).

5. — Muamele Vergisi kanunu tasarısı (1/413) (Ekonomi, Ticaret, Gümrük ve Tekel, Maliye ve Bütçe komisyonlarına).

Raporlar

6. — Ankara Milletvekili Fuad Seyhun'un, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (2/302) (Gündeme);

7. — Belediye Gelirleri Kanununun 1 nei maddesinin değiştirilmesi ve bu Kanuna geçici bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve İçişleri, Maliye ve Bütçe komisyonları

raporları (1/195) (Gündeme);

8. — Bir Avrupa Tediyeleşme Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden 2 sayılı ek Protokolün onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret komisyonları raporları (1/312) (Gündeme);

9. — Çorum Milletvekili Hüseyin Ortakçıoğlu ve 2 arkadaşının, Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Balıkesir Milletvekili Müfit Erkuymucu ve İstanbul Milletvekili Fûruzan Tekil'in, Erzurum Milletvekili Emrullah Nutku'nun, Konya Milletvekili Hidayet Aydın'ın, Rize Milletvekili İzzet Akçal ve Siird Milletvekili Mehmet Daim Süalp'in, Tokad Milletvekili Ahmet Gürkan'ın, Rize Milletvekili İzzet Akçal ve 2 arkadaşının ve Balıkesir Milletvekili Vacid Asena ve 3 arkadaşının, Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu (2/219, 235, 250, 269, 272, 334, 344, 350, 372, 392) (Gündeme);

10. — Giresun Milletvekili Arif Hikmet Pamukoğlu ve Trabzon Milletvekili Mustafa Reşit Tarakçıoğlu'nun, Giresun, Trabzon, Çoruh, Ordu ve Rize illerinin topraksız yahut az toprağa sahip çiftçilerine toprak verilmesi hakkında kanun teklifi ve Tarım, Adalet, Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (2/262) (Gündeme)

11. — Kars eski Milletvekili Akif Eyidoğan'ın, Dilekçe Komisyonunun 9 . V . 1949 tarihli Haf-

talık Karar Cetvelindeki 2120 sayılı Kararın Kamutay'da görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Komisyonu raporu (4/17) (Gündeme);

12. — Samsun eski Milletvekili Hüsnü Çakır'ın, Dilekçe Komisyonunun 16. II. 1950 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2935 sayılı Kararın Kamutayda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Komisyonu raporu (4/37) (Gündeme)

13. — Türkiye ile İtalya arasında 24 Ocak 1952 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ödeme An-

laşmaları ile eklerinin onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret komisyonları raporları (1/374) (Gündeme)

14. — Uluborlu İlcesi merkezinin Senirkent Kasabasına ve Senirkent Bucağı merkezinin de Uluborlu Kasabasına kaldırılmasına, ilce adının Senirkent bucak adının da Uluborlu olarak değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri ve Bütçe komisyonları raporları (1/229) (Gündeme)

BİRİNCİ OTURUM

Saat : 15

BAŞKAN — Başkanvekili Muhlis Tümay

KÂTIPLER : Ömer Mart (Çanakkale), İbrahim Kirazoğlu (Kayseri)

BAŞKAN — Birleşimi açmak için kâfi ekseriyet olmadığı görülmektedir. (Yoklama yapılсын sesleri). (Ekseriyet olmadığı ve olmayacağı bedihidir sesleri).

Evet, bir saat sonra da ekseriyet olmayacağı

anlaşıldığından, 13. VI. 1952 Cuma günü saat 15 te aynı gündemle toplanılmak üzere Birleşimi kapıyorum.

Saat : 15,02

3. — SORULAR VE CEVAPLAR

A — YAZILI SORULAR

1. — Çorum Milletvekili Hüseyin Ortakcioğlu'nun, İskilip İlcesine bağlı Karaçukur ve Koşcağz köylerindeki bazı vatandaşların gerek tapulu ve gerekse tapusuz olarak tasarruf eyledikleri tarlalarına orman memurları tarafından vâkı müdahalenin doğru olup olmadığına dair sorusuna Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/658)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Çorum İlinin İskilip İlcesine bağlı Karaçukur ve Koşcağz köyleri halkından Hüseyin Dilsiz ve arkadaşları tarafından gönderilen mektubu ilişik olarak sunuyorum. Bu mektupta orman memurları tarafından köylülerimizin tapulu tarlalarının, ormandan açılmış diye, tasarruftan men-

edildiği ve bir mahkeme kararı olmadan terketildiği yazılı bulunmaktadır.

1. Vatandaşın tapu ile malik olduğu tarlaların mahkeme kararı olmadan şu veya bu sebeple terkettilmesi hakkında orman mevzuatında bir hüküm var mıdır?

2. Tapulu olmayıp da öteden beri vatandaşın tasarruf eylediği tarlaların da bir mahkeme kararı olmadan orman memurları tarafından menedileceğine dair bir kanun hükmü var mıdır?

3. Mektupta yazılı olduğu üzere İskilip'in Karaçukur, Koşcağz Köyünden Hüseyin Dilsiz ve Ahmet Çetinkaya ve Osman Karmış, Muttalip Armut ve arkadaşlarının gerek tapulu ve gerekse tapusuz olup ötedenberi tasarruf eyledik-

leri tarlaların mahkeme kararı olmadan orman memurları tarafından tasarruftan menedilpi edilmediğinin?...
Tarım Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve rica ederim.
2. V. 1952

Çorum Milletvekili
Hüseyin Ortakcioğlu

Bay Hüseyin Ortakcioğlu

Çorum Milletvekili

Ankara

Sayın Milletvekilimiz :

Saygı ve sevgilerimizi sunarak sağlıklar diler ve aşağıya yazılan derdimizi dinlemenizi ve ait olduğu yerlere de dinletmenizi sızlanarak arz ederiz :

İyi biliyorsunuz ki halkımız eski Partinin zulümlerinden ürküp demokrasiyi kabul etti ve bununla çıktıklarının sona ereceğini umdu. Bütün Devletin memurları kendilerini Halk Partisine maletmişlerdi ve ellerinden geldiği kadar bizi önlemek istediler ve tehditler yaptılar ve ağıktan propaganda yaptılar, biz hiçbir şeye aldırmadık ve yolumuzdan şaşmadık. Bugünkü İdaremiz tam demokrasi olduğu ve İktidar da bizde olduğu halde biz sizin idarenizde ölenlerin zulmünden kurtulamıyoruz. Sizler işe ancak seyirci kalmaktan başka birşey yapamadınız. Evvelce Orman İdaresi Orman bölgelerindeki bizlerin mülkümüzü burası ormandır diye mahkemeye veriyor ve bize kendimizin Tapulu Tarlası için ceza aldırıyordu. Şimdi ise artık elimizden tapulu tarlalarımızı almak için mahkemeye de gitmeye hacet bırakmadılar ve 5553 sayılı Kanuna göre Orman memurları kendileri bizi babalarımızdan kalan öz toprağımızdan menediyor ve buna makamlar seyirci kalıyor. Bütün her tarafta bu tatbikat geniş bir ölçüde başladı. Bize Orman Kanununun tadil edileceği vait edildiği halde artık bunu herkes unuttu. Ve iki seneden beri bu kanunlar olanca şiddeti ile tatbik edilerek halkımız adamlıktan çıkarılmaktadır. Bizler ormandan değil ormancıdan şikâyet ediyoruz ve mülkümüz elimizden alınıyor ve bize bu yurtlar çok görülüyor. Acaba bizleri nereye götüreceksiniz. Müracaat ettiğimiz makamlar bize cevap vermiyor. Bizim derdimizi siz de mi dinlemeyeceksiniz. Bu acıklı mektubumuza olanca önemle cevap verilmesini ve acele

olarak ait olduğu makamlarda gereğinin yapılmasını sızlanarak dileriz.
9.4.1952

İskilip : Karaçukur köyünden Hüseyin İlsiz ve Ahmet Çetinkaya, Koşcağz köyü : Ese Sağır ve Mustafa Çıplak ve Muttalip Armut, Osman Karmış ve Osman Toskar.

T. C.

Tarım Bakanlığı

9. VI. 1952

Özel Kalem Müdürlüğü

2/666

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

3. V. 1952 gün ve 6/658 - 3547/7670 sayılı emirleri cevabıdır.

İskilip İlcesine bağlı Karaçukur ve Koşcağz köylerindeki bâzı vatandaşların gerek tapulu gerekse tapusuz olarak tasarruf eyledikleri tarlalarına orman memurları tarafından vâkı müdahalenin doğru olup olmadığına dair Çorum Milletvekili Hüseyin Ortakcioğlu tarafından verilen yazılı soru önergesi tetkik edilmiş ve bu hususta hazırlanan not leffen takdim kılınmıştır.

Saygılarımla arz ederim.

Tarım Bakanı
Nedim Ökmen

Çorum Milletvekili Hüseyin Ortakcioğlu'nun yazılı sorusu cevapları

S : 1. Vatandaşın tapu ile malik olduğu tarlaların mahkeme kararı olmadan şu veya bu sebeple terkettirilmesi hakkında orman mevzuatında bir hüküm var mıdır?

C : 1. Vatandaşların tapu ile malik olduğu tarlaların mahkeme kararı olmadan terkettirilmesi hakkında Orman Kanununda bir hüküm bulunmadığı gibi tatbikatta bu yolda bir muamele cereyan etmiş değildir.

S : 2. Tapulu olmayıp da ötedenberi vatandaşın tasarruf eylediği tarlaların da bir mahkeme kararı olmadan orman memurları tarafından menedileceğine dair bir kanun hükmü var mıdır?

C : 2. Tapulu olmayıp da ötedenberi vatandaşın faydalandığı tarlaların da bir mahkeme kararı alınmadan müdahalelerinin men'i ci-hetine gidilmemiş bulunduğu gibi esasen vatandaşın kadimden beri istifade ettiği bu gibi tar-

lalara her hangi bir muamele de tatbik edilmiş değildir.

Ancak :

Tapulu tarlalarının tapuda kayıtlı hudutlarını tevsi veya ötedenberi faydalanmakta olduğu tapusuz tarlaların sahalarını yeniden genişletmek maksadıyla veya yeniden tarla kazanmak gayesiyle ormanları yakmak, kökleme, boğmak gibi yollarla tahrip ederek tarla kazanmak isteyenlerin açtıkları bu sahalara;

3116 sayılı Orman Kanununun bazı maddelerini değiştiren 5653 sayılı Kanunun 1 nci maddesiyle değişen 25 nci maddesi gereğince doğrudan doğruya idarece el konulmaktadır.

S : 3. — Mektupta yazılı olduğu üzere İskilip'in Karaçukur, Koşcağz Köyünden Hüseyin Dilsiz ve Ahmet Çetinkaya ve Osman Karmış, Muttalip Armut ve arkadaşlarının gerek tapulu ve gerekse tapusuz olup öteden beri tasarruf ettikleri tarlanın mahkeme kararı olmadan orman memurları tarafından tasarruftan menedilip edilmediğinin ...?

C : 3. — İskilip'in Karaçukur, Koşcağz Köyünden Hüseyin Dilsiz, Ahmet Çetinkaya, Osman Karmış ve Muttalip ve arkadaşlarına tatbik edilen muamele:

a) Karaçukur Köyünden Hüseyin Dilsiz'in 1949 yılında tarla açmasından mütevellit iki dâva ceza bakımından 5677 sayılı Kanun ile takibattan düşmüş ve hukuka açılan tazminat ve men'i müdahale dâvası vatandaş lehine müracaata bırakılarak ve yeniden müdahale suretiyle sürüp ettiği takdirde 25 ve 109 neu maddelerin tatbik edileceği tebliğ olunmuştur.

b) Karaçukur'dan Ahmet Çetinkaya'nın 1949 yılında çam ağaçlarını keserek açtığı tarla hakkında yukarıki fıkrada gösterilen muamelelerin tatbik edildiği gibi muhakemesi sonunda mahkûmiyetine karar verilmiş, temyiz sırasında aftan düşmüş ve yeniden müdahale ettiğinde 25 ve 109 neu maddelerin tatbik edileceği tebliğ olunmuştur.

c) Karmıştan Osman Toskar ve oğlunun 1949 yılında çam ormanlarında ağaç keserek açtıkları tarla dolayısıyla cereyan eden muhakeme neticesi mahkûm olmuş ve yeniden müdahalede bulunduğu takdirde 25 ve 109 neu maddelerle takibatta bulunulacağı tebliğ olunmuştur.

Diğer arkadaşları hakkındaki muamele de aynı durumdadır.

2. — Rize Milletvekili İzzet Akçal'ın, haftada bir defa Rize'ye uğramakta olan Denizcilik Bankası sürat yolcu vapurları ile normal sefer yapan posta vapurlarının Pazar - Çayeli ve Rize iskelelerinden pek az yolcu alması yüzünden sıra bekleyen ve birçok masraf ihtiyarıyla karayolundan seyahat etmek mecburiyetinde kalan halkın haklı şikâyetleri hakkında ne gibi tedbirler alındığına dair sorusuna Ulaştırma Bakanı Seyfi Kurtbek'in yazılı cevabı. (6/688)

22 Mayıs 1952

T. B. M. Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki hususların, Ulaştırma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Rize Milletvekili

İ. Akçal

Haftada bir defa Rize'ye uğramakta olan Denizcilik Bankası Sürat yolcu vapurları ile normal sefer yapan posta vapurlarının, mütaakıp iskelelerdeki yolculara yer ayırdıklarını ileri sürerek Pazar - Çayeli ve Rize iskelelerinden pek az adedde yolcu almakta buldukları ve Denizcilik Bankası Umum Müdürlüğünün keyfiyetten haberdar edildiği halde gerekli tedbirlerin alınmadığı ve bilhassa gurbet yolcularının ve hastaların haftalarca şehirde, vapura ve sıraya intizar ettikleri ve deniz nakliyatından faydalanmak ümidini kesen bu yolculardan bir kısmının Rize - Samsun - Ankara karayolu ile zahmet ve masraf ihtiyarı suretiyle otobüs ve otomobillerle seyahat mecburiyetinde kaldıkları, bu mahallerden alınan telgraf ve mektuplarla bildirilmekte ve şahsan da bu durum müşahede olunmaktadır.

1. Pazar - Çayeli ve Rize iskelelerinden denizyolu ile hareket etmekte bulunan yolcuların bu haklı şikâyetlerini önlemek için Denizcilik Bankası İdaresi tarafından ne gibi tedbirler alınmıştır?

2. Sermayesinin % 51 i Devlete ait bulunan ve âmme müessesesi karakterini haiz olan Denizcilik Bankası müessesesinin sözü geçen iskelelerden hareket edecek olan yolcuların zamanında nakledilmelerini temin için Bakanlığınızca bu müesseseye bir tavsiyede bulunulmuş mudur?

3. Bakanlığınızca, halkın bu huzursuzluğu-

nu ve şikayetini gidermek için ne gibi tedbirlerin alınması düşünülmektedir?

T. C.

Ulaştırma Bakanlığı 10.VI.1952

Lim. ve Öz. İş. Dä.

Başkanlığı

Şube: Ulaştırma Md.

Sayı : D-2/4-152

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

K : 23 . V . 1952 gün ve 6/688/3664/7913 sayılı Ya.

Mevsim dolayısıyla Karadeniz iskelelerinde yolcu ve işçi izdihamını önlemek üzere ne gibi tedbirler alınmış olduğu hakkında Rize Milletvekili İzzet Akçal tarafından makamınıza verilen yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Pazar, Çayeli ve Rize iskelelerinde olduğu gibi Karadeniz'in hemen diğer mühim iskelelerinde de mevsim dolayısıyla bilhassa gemilerin güverte ve ambarlarında seyahat eden yolcu miktarının artmış olduğu müşahede edilmiştir.

Her sene bu mevsimde artan yolcu trafiğine ilâveten, Nisan ayının başından başlayıp sonuna kadar devam eden askerî nakliyata gemi tahsis etmek zarureti hâsıl olmuş ve bu nakliyata gemi verilmekle beraber normal postalarla ayrıca kontenjan haddini dolduran miktarlarda perakende olarak da er nakliyatı yapılmış bulunmaktadır.

Mevzuubahis askerî nakliyatın doğurduğu sıkışık durum dolayısıyla, muhtelif iskelelerde Nisan sonlarında başlayıp Mayıs ayında da devam eden yolcu birikintileri hâsıl olmuştur.

2. Bilhassa Karadeniz hattında yolcu nakliyatında görülen sıkışıklık üzerine Bakanlığımız durumu yakînen takip etmiş ve Denizcilik Bankasına bu durumun giderilmesi için icabeden müessir tedbirlerin alınması hususunda gerek telefonla ve gerekse yazı ile mütâaddit defalar tavsiyelerde bulunmuştur. Karadeniz iskelelerinin senelik yolcu hareketlerine ve gemilerin âzami istiap hadlerine göre iskelelerin yolcu kontenjanı tesbit edilmiş ve ilk tedbir olmak üzere, yolcu hareketi nispeten hafif olan İskenderun hattından (Erzurum) vapuru alınarak Karadeniz hattına mevcut haftada üç sefere ilâveten bir sefer daha yaptırılmıştır.

3. Ayrıca Karadeniz iskelelerinde vapur bekleyen yolcuların şikâyetlerini önemle nazarı dikkate alan Bakanlığımız sıkışık durumun giderilmesini sağlamak maksadiyle kabotaj hatlarımızda çalışan yolcu gemilerinin, ticaret gemilerinin teknik durumları hakkındaki tüzük hükümlerine göre taşıyabilecekleri güverte yolcu sayısı, can emniyeti tedbirleri alınmak ve Haziran 1952 ayı sonuna kadar tatbik edilmek şartıyla âzami hadde çıkarılması uygun görülmüş ve keyfiyet Denizcilik Bankasına ve ilgili teşkilâtımıza tebliğ edilmiş bulunmaktadıdır.

Keyfiyeti saygılarımla arz ederim.

Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

3. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in, Zonguldak İlinin Bartın İlcesinde meyvecilik, sebzeçilik ve zeytinciliğin kalkındırılması ve buraya bir fidanlık uzmanı tâyin edilmesi, Orta Doğu ve Cenup Doğu Anadolu'nun ağaçlandırılması, memleketin müsait yerlerinde kavakçılığın inkişafı, ayçiçeği ziraatinin geliştirilmesi, gübrecilik çalışmalarının neticesi ve toprak haritamızın hazırlanması hakkındaki sorusuna, Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/708)

28 . V . 1952

T. B. M. Meclisi yüksek Başkanlığına

Özeti : Tarım Bakanlığında yazılı sorudur.

1. Zonguldak İlinin Bartın İlcesinin meyvecilik ve sebzeçilik bakımından olduğu kadar zeytincilik bakımından çok elverişli durumda olduğu şifahen bildirilmiş ve talebimiz üzerine bu İlceye bir zeytincilik, bir de meyvecilik uzmanı gönderilerek incelemeler yaptırılmıştır.

Bu incelemeler üzerine, Bartın'da Zonguldak ve civarını meyvecilik ile olduğu kadar sebzeçilik ile kalkındırmak için bir karar verilmiş veya başka yerlerde kapatılan fidanlık uzmanlarının Bartın Belediyesi tarafından bir kısım ücreti tediye edilmek üzere Bartın'a tâyinleri düşünülmekte midir?

2. Orta ve Doğu ve Cenup Doğu illerimizde kilometrelerce devam eden ağaçsız toprakların ağaçlandırılması,

3. Halkımızın kavakçılığa fevkalâde büyük bir rağbet göstermesi muvacehesinde Bakanlığınızın büyük toprak sahipleri ve diğer küçük toprak sahipleri ile teşriki mesai ederek her yerde köylümüzün toprağının bir kısmında kavaklık tesis etmesi hakkında tatbik mevkiinde olan ve tatbika konmak üzere bulunan bir programı veya çalışması var mıdır? Yoksa bir çalışma sisteminin tesisi mülâhaza olunmakta mıdır?

4. Trakya, Bolu havalisinde taammün eden ve yağ ve küspesinden ve tokacından ayrı ayrı istifade edilen ve hayvanlarımızın yem hususunu da sağlıyan ayçiçeği ziraatinin Orta, Cenup ve Doğu illerimize teşmili hakkında Bakanlığınızın bir çalışması, programı var mıdır?

5. Memleketimizin muhtaç olduğu gübrenin memleket içinde sağlanması, imali hakkındaki çalışmaların neticesi ne olmuştur. Müspet bir sonuca varılmış mıdır?

6. Topraklarımızın tahlili ve memleket topraklarının durumunu tesbit eden çalışmalara başlanmış ve bu bakımdan memleketimizin bir toprak haritası hazırlanmış veya hazırlanmakta mıdır?

Yukarıdaki sorularımıza yazılı olarak Sayın Ziraat Bakanının cevap vermesini rica eder işbu yazılı sorunun icabı yapılmak üzere muameleye va'zını dilerim. Saygılarımla.

Zonguldak Milletvekili

Avukat

Abdürrahman Boyacıgiller

T. C.

Tarım Bakanlığı
Hususi Kalem Müdürlüğü

9. VI. 1952

Özel : 2/665

T. B. M. M. Yüksek Başkanlığına

3. V. 1952 gün ve 6-708/3713-7993 sayılı emirleri cevabıdır.

Zonguldak İlinin Bartın İlcesinde meyvacılık, sebzeçilik ve zeytinciliğin kalkındırılması ve buraya bir fidanlık uzmanı tâyin edilmesi, Orta Doğu ve Cenup Doğu Anadolunun ağaçlandırılması, memleketin müsait yerlerinde kavaklığın inkişafı, ayçiçeği ziraatının geliştirilmesi, gübrecilik çalışmalarının neticesi ve toprak haritamızın hazırlanması hakkında Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller tarafından verilen yazılı soru önergesi tetkik edilmiş ve bu

hususla hazırlanan not leffen takdim kılınmıştır.

Saygılarımla arz ederim.

Tarım Bakanı

N. Ökmen

S. 1. Zonguldak İlinin Bartın İlcesinin meyvecilik ve sebzeçilik bakımından olduğu kadar zeytincilik bakımından çok elverişli durumda olduğu şifahen bildirilmiş ve talebimiz üzerine bu ilçeye bir zeytincilik bir de meyvecilik uzmanı gönderilerek incelemeler yaptırılmıştır.

Bu incelemeler üzerine, Bartın'da Zonguldak ve civarını meyvecilik ile olduğu kadar sebzeçilik ile kalkındırmak için bir karar verilmiş veya başka yerlerde kapatılan fidanlık uzmanlarının Bartın Belediyesi tarafından bir kısım ücreti tediye edilmek üzere Bartın'a tâyinleri düşünülmekte midir?

C. 1. 31. XII. 1951 tarihinde Zonguldak'ın Kurucaşile, Bartınboğazı, Amasra ve Güzelcehisar civarındaki deliceliklerin tetkiki ve Bartın'da açılması düşünülen fidanlık arazisinin araştırılması için; mahalline Muğla Zeytincilik Müttehassısı Kemal Çeçen memur edilmiştir.

Mumaileyhin tanzim ettiği rapor örneği 8. II. 1952 gün 3952 sayılı yazımıza bağlı olarak Zonguldak Valiliğine gönderilmiştir:

Fidancılık : Bartın Özel İdaresince arazisi ve yıllık işletme ödeneği temin edildiği takdirde fidancılık ve meyvecilik üzerinde yetişmiş teknik elemanların kadro imkânı nispetinde verilmesi ve bu suretle Zonguldak Vilâyetinin ihtiyacı bulunan fidanların istihsali için fidanlığın tesisi mümkün görülmektedir. Bu fidanlık tesis edildiği zaman sebzeçiliğe de yer verilmesi düşünülmektedir.

Zeytin : Zonguldak İlinin Amasra, Kurucaşile, Güzelcehisar ve Ereğli sahil bölgelerinde zeytincilik yapılabilirse de kesif yabancı zeytin sahalarının mevcut bulunmayışı bu bölgenin zeytincilik yönünden inkişafına bir mâni teşkil etmektedir.

Ancak Çanakkale ve İzmir vilâyetlerinden delice fidanı veya dikme getirtmek suretiyle plântasyon usulü ile zeytin ağacını yetiştirmek mümkün olursa da yapılan işin rasyonel olmayacağı aşikârdır.

Çekirdekten fidan teksiri usulü ise zeytin-

çilik bakımından uzun senelere ihtiyaç göstermektedir.

S. 2. Orta ve Doğu ve Cenup doğu illerimizde kilometrelerce devam eden ağaçsız toprakların ağaçlandırılması,

C. 2. Halen ağaçlandırma çalışmalarımız son senelerde vukubulan orman yangınları sebebiyle açılmış bulunan Batı Anadolu ormanlarına teksif edilmiştir. Bunun başlıca sebepleri, memleketin en verimli ormanlarının burada bulunması, iklim şartlarının orman yetiştirmeye müsait bulunması ve henüz açılmış bulunan bu orman sahaları zamanla toprak sürüklemesi dolayısıyla yetiştirme kabiliyetini kaybedeceğinden ileride pek büyük masraflarla yapılması mümkün olacak olan bu çalışmaların ilk plânda mütalâa edilmesi zaruridir.

Yalnız ağaçlama çalışmalarımız munhasıran bu mıntakalarda olmayıp memleketin hemen her tarafında muhtelif şekillerde çalışmalarda bulunmaktadır. Bunlar aynı zamanda ileride bu mıntakalarda yapılacak büyük mikyastaki ağaçlandırmalar için birer tecrübe mahiyetindedirler. Bunlar arasında, bilhassa soru mevzuu olan illerde yapılmakta olan köy ve belediye ağaçlandırmalarına ait malûmat bir cetvel halinde aşağıya çıkarılmıştır.

İl adı	Çalışılan		Dikilen fidan adedi
	saha adedi	saha vüsati H.	
Ankara	13	67,7	119.794
Kırşehir	4	22,5	93.385
Yozgad	27	159,7	329.774
Eskişehir	46	272,6	344.922
Kütahya	14	87,8	47.199
Afyon	13	116,92	23.656
Konya	34	217,94	264.797
Diyarbakır	1	18,07	3.841
Elâzığ	9	59,20	95.051
Malatya	25	180,97	295.542
Amasya	4	298,19	109.146
Erzincan	3	10,01	23.507
Niğde	25	130,00	30.050
Sivas	24	189,00	36.571
Tokad	77	723,19	257.546
Gazianteb	2	15,00	1.111
Maraş	14	82,10	43.404
	335	2650,89	2.129.296

Bu köy ve belediye ağaçlandırmalarından gayrı Elâzığ İli dâhilindeki Harcik ve Türüşmek vadilerinde 64 hektar, Bayburt İlcesi Masatderesi mevkiinde 96 hektar vüsatinde kavaklıklar tesis edilmiş olup halen tevsilerine devam olunmaktadır. Gazianteb İli dâhilinde Güllükbaba mevkiinde de 300 hektar sahanın ağaçlandırılması plânlanmış ve 1952 ilkbaharında saha dâhilinde çalışmalarına başlanılmıştır. Sivas İli dâhilinde Çamlıbel'de 180 H. saha ağaçlanmış olup tevsii devam etmektedir.

Bunlardan başka Marshall Yardımından temin edilen 1. 200.000 lira tahsisatla Orta Anadolu'da 250 köyde 10 ar hektarlık sahaların ağaçlandırılması plânlanmış ve halen ağaçlandırılacak köylerin tesbiti ve lüzumlu malzemelerin mubayaası için çalışmalar devam etmekte olup 1952 Sonbaharında dikimlere başlanılacaktır.

Soru mevzuu olan mıntakalarda yapılması istenilen geniş mikyastaki ağaçlandırmalar için evvelâ yetmiş kâfi miktarda eleman, sahaların büyüklüğü ve iklim şartlarının ağaç yetiştirmeye gayrimüsait olması dolayısıyla mühim yekûnlara bâliğ olacak tahsisata ihtiyaç vardır. Mevcut ağaçlama çalışmaları eldeki tahsisat ve yetmiş eleman miktarı ile ayarlanmış olup ancak bugün için en verimli olabilecek sahalara yöneltmiştir. Eleman miktarının artırılması için her fırsattan faydalanılarak ormancılık mevzuunda ileri olan yabancı memleketlere bilhassa Birleşik Amerika'ya orman mühendisleri gönderilmektedir. Bu suretle her sene çalışma sahalarını bir miktar daha genişletmek imkânı elde edilmektedir. Ağaçlama işleri için lüzumu kadar tahsisatta temin edildiği takdirde çalışmalar plâna bağlanarak bahis mevzuu ağaçsız toprakların imkân nispetinde ağaçlandırılmasına başlanması kabil olacaktır.

S. : 3. — Halkımızın kavakçılığa fevkalâde büyük bir rağbet göstermesi muvacehesinde Bakanlığımızın büyük toprak sahipleri ve diğer küçük toprak sahipleri ile teşriki mesai ederek her yerde köylümüzün toprağının bir kısmında kavaklık tesis etmesi hakkında tatbik mevkiinde olan ve tatbika konmak üzere bulunan bir programı veya çalışması varmıdır? Yoksa böyle bir çalışma sisteminin tesisi mülâhaza olunmakta mıdır?

C. : 3. — Memleketin her tarafında kavaklık tesisi için büyük bir rağbet mevcut olup bu rağ-

bet her sene artmaktadır. Bu mevzuda takip olunan çalışma şekli aşağıdadır.

Memleketimizde geniş mikyasta kavaklık tesisine geçilmeden evvel kullanılması uygun görülecek en iktisadi ve verimli kavak nev'ini tesbit etmek, çalışmalardan müspet sonuç almak için başlıca şart olduğundan bu husustaki çalışmalara ehemmiyet verilmiş ve memleketimizden mütat olarak yetiştirilen kavak nevelerine nazaran melez bâzi tip kavak nevelerinin kısa zamanda çok büyük gelişme göstermeleri (hemen hemen diğerlerinin iki misli) ve hastalıklara karşı mukavim, evsaflarının mükemmel olmaları dolayısıyla yetiştirilmelerinin uygun olacağı neticesine varılarak bütün orman fidanlıklarımızda bu tip kavakların geniş mikyasta üretilmesine başlanılmıştır. Gelecek seneden itibaren de isteklilere tevziata geçilecektir.

Yetiştirilecek fidan nev'ini tesbitiyle beraber yurdun müsait yerlerinde (Elâzığ İlinde Harçik ve Türüsmek vâdileri, Bayburt İlcesinde Masatderesi, Hatay'da Amik bataklığı ve orman fidanlık sahaları dâhilinde) nümune kavaklıklar tesbit edilmiştir. Ayrıca orman fidanlıklarımız da her sene 2 000 000 civarında kavak fidanı yetiştirilmekte ve isteklilere bir yaşındaki 2 kuruş, iki yaşındaki 5 kuruş gibi maliyetinden ucuz fiyatla tevzi edilmektedir. Bu husus radyo ve gazetelerle de ilân edilmek suretiyle bütün vatandaşlara duyurulmaktadır. Aynı zamanda bütün orman teşkilâtı ağaçlandıрма ve bilhassa kavak yetiştirilmesi hususunda müracaatta bulunulacak her şahsa, her türlü teknik yardım ve tavsiyelerde bulunmak, ayrıca topluluklarda bu mevzuda bilgi vermek suretiyle âzami gayret göstermektedir.

Yukarıda bahsolunan kavak çalışmaları ile bu mevzuda müspet yolda olduğumuz kavaklık tesisine gösterilen rağbetin büyük bir hızla inkişafından anlaşılmaqta olduğundan şimdilik aynı şekilde çalışmalara devam edilmesi uygun görülmektedir.

S. 4 — Trakya; Bolu havalisinde taammüm eden ve yağ ve küspesinden ve tokacıdan ayrı ayrı istifade edilen ve hayvanlarımızın yem hususunu da sağlıyan ayçiçeği ziraatinin Orta, Cennup ve Doğu illerimize teşmili hakkında Bakanlığınızın bir çalışması, programı var mıdır?

C. 4 — Son senelerde memleketimizde yağlı tohumlardan ayçiçeği tohumunun istihsal miktarı

gittikçe artmaktadır. Yurdumuzda, pamuk, ayçiçeği, susam ve haşhaş çeşitleriyle yağlı tohum umumi istihsal miktarı 471.000 tonu bulmaktadır.

İstihsalin mühim kısmı dâhilde istihlâk olunmakta ve bir kısmı da ihraç edilmektedir. Memleketimizde henüz yağ endüstrisi çok verimli sahaya girmediğinden yağın mühim bir kısmı küspede kalmaktadır. Yağlı tohumlar için ele aldığımız program, ayçiçeği, pamuk ve susam tohumu istihsal miktarlarını 1952 ve 1953 senelerinde 1951 yılı istihsalâtına nazaran artırma yönelmıştır.

Ayçiçeği istihsalı gayelerimiz şöyledir:

	Hektar	Ton
1951	108.000	107.000
1952	120.000	120.000
1953	125.000	130.000

Bu istihsal gayelerine ulaşmak üzere :

1. Halen ekimi yapılan illerimizde mevcut ekim sahasının artırılması;

2. Orta, Cennup ve Doğu Anadolu'muzca da henüz ayçiçeği ekimi yapılamayan yerlerde iklimi müsait ve ayçiçeğinin yetiştirilebilmesi iktisadi olabilecek illerimizde de yeniden tamimine ve ekim yerlerinde hektara verim miktarlarının artırılmasına önem verilmektedir.

Ayrıca Zirai faaliyetlerimiz için açmakta olduğumuz kurslarla, radyo ve yazılı neşriyatla ayçiçeği dâhil bütün yağlı tohumlukların ziraati üzerinde çiftçilerimizin bilgilerinin artırılmasına önem vereceğiz.

Kuzey Amerika'dan ıslah edilmiş ayçiçeği tohumluğu ithal edilerek bu tohumluğun ekserisi çiftçilerimize satılacaktır.

Yağ preselerinin ithali ve nebati yağ endüstrisinin finansmanı maksadiyle Sanayi Kalkınma Bankası nezdinde teşebbüslere geçmek üzereyiz.

S: 5. — Memleketimizin muhtaç olduğu gübrenin memleket içinde sağlanması, imali hakkındaki çalışmaların neticesi ne olmuştur. Müsbet bir sonuca varılmış mıdır? .

C. 5 — Memleketimizin muhtaç olduğu gübrenin memleket dâhilinde sağlanması, imali için fabrika kurmak maksadiyle muhtelif firmalar Ekonomi ve Ticaret Bakanlığımıza tekliflerde bulunmuştur. Bu teklifler Zirai Donatım Kuru-

munun mümessillerinin de katıldığı bir heyet tarafından tetkik edilmektedir. Bu tetkikler sonunda memleket ihtiyacını sağlayacak gübre fabrikalarının kurulması temin olunacaktır.

S: 6. — Topraklarımızın tahlili ve memleket topraklarımızın durumunu tesbit eden çalışmalara başlanmış ve bu bakımdan memleketimizin bir toprak haritası hazırlanmış veya hazırlanmaktadır mıdır?

C: 6. — Memleketimizde ziraat tekniğinin birçok cephelelerinden ilerleme kaydetmesi, aynı zamanda tahlilinde fayda bulunan toprak tahlil ve gübre deneme işlerinin de inkişaf ettirilmesini zaruri kılmış bulunmaktadır.

Halen teşkilâtımıza bağlı müesseselerimizin her birinde toprak analizleri için lüzumlu laboratuvar tesisleri kurmuş değildir. Bu noksanlığı göz önünde bulundurulan Bakanlığımız 1951 - 1952 yılları içinde Hükümetimizle İktisadi İdaresi Türkiye Özel Misyonu arasında akdedilen karşılık paralar anlaşmasından faydalanarak hazırladığı mühim projelerden birisi de «Toprak mümbitliği ve arazi tasnifi» projesidir :

Bu projenin gayeleri :

1. Bir toprak programı hazırlanacak ve bu programın tatbiki için toprak elemanı yetiştirmek.

2. Arazinin ekime, nebatların cinsine ve verimlilik kabiliyetine göre tasnif edilmesi.

3. Sulamaya elverişlilik derecesi.

4. Erozyon çalışmaları.

5. Toprağın gübrelenmesi.

6. Toprak, su ve nebat münasebetleri üzerinde çalışmalar.

7. Muhtelif bölge topraklarına göre tatbik edilecek ziraat sistemlerinin tesbiti.

Projenin hedefi :

1. Modern toprak etüt metotları ile arazi tasnifinin tatbik edilmesi.

2. Toprağın kimyevî ve fiziki hususiyetlerinin tesbiti için toprak laboratuvarları kurulması, toprağın kuvvei imbatiyesi ile ihtiyaç duyduğu gıda maddelerinin tâyin ve tesbiti için tecrübelerin icrası.

Bu projedeki ilk merhale Türkiye'nin toprak durumu etüdünü ihtiva edecektir. Bu arada mühim toprakların hususiyetleri ve zirai bakımdan

önemleri gösterilmek suretiyle başlıca toprak bölgelerini gösterir bir harita hazırlanacaktır. Aynı zamanda yapılacak tatbikata göre önemli toprak meselelerinin kıymetlendirilmesi ve ihtiyaç olacak laboratuvar ekipmanı temini de sağlanacaktır.

Projedeki bu işlerin yürütülmesi için Bakanlığımız Amerika'dan iki toprak mütehasısını iki yıl müddetle hizmetlerinden istifade etmek gayesiyle getirtmiş bulunmakta ve bu günlerde etüt yapımları için teşkilâtımızın yetkili elemanları ile birlikte Yurdumuzda tetkik gezisine çıkarılmaktadırlar. Bu geziyi mütaakip toprak mevzuu üzerindeki çalışma programı hazırlanacak ve bu suretle projede bahsedilen işlerin tatbik ve ikmaline devam edilecektir.

4. — *Çoruh Milletvekili Mesut Güney'in, Hopa'da bilet alamadıklarından dolayı günlerce beklemek mecburiyetinde kalan yolcuların sıkıntılı durumunu gidermek için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne ve lüks ve sürat vapurlarında üçüncü mevki yolcu biletleri verilip verilmediğine dair sorusuna Ulaştırma Bakanı Seyfi Kurtbek'in yazılı cevabı (6/691)*

27 . V . 1952

Yüksek Başkanlığa

Aşağıdaki soruların, Ulaştırma Bakanlığınca yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Çoruh Milletvekili
Mesut Güney

1. Zaruret ve yolsuzluk içinde bulunan, Çoruh İlinin sahil boyundaki halkının hemen % 50 si : Başta, Hükümete karşı olan mükellefiyetini yerine getirebilmek ve sonra da ailesinin nafakasını temin edilebilmek için, ilkbaharda gurbete çıkmak mecburiyetindedir.

Kars ve Ardahan havalisinden gelen yolcularla birlikte yegâne vapur iskelesi olan Hopa'da bilet alamadıklarından dolayı günlerce beklemek yüzünden sıkıntı çekmekte oldukları öğrenilmiştir. Kontenjan usulünün tatbikından ileri geldiği anlaşılın bu duruma karşı bir tedbir düşünülmüş müdür?

2. Lüks ve sürat vapurlarında üçüncü mevki yolcu biletleri verilmekte midir?

T. C.

Ulaştırma Bakanlığı
Lim. ve Dz. İş. D. Başkanlığı

10. VI. 1952

Şube : Ulaştırma Md.
Sayı : D — 2/4 - 152

Özü : Çoruh Milletvekili
Mesut Güney'in yazılı soru önergesi H.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

K : 29. V. 1952 gün ve 6/691/3688/7955 sa.

ya :

Hopa'da bilet alamadıklarından dolayı günlerce beklemek mecburiyetinde kalan yolcuların nakillerinin temini hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğü, lüks ve sürat postalarında üçüncü mevki yolcu biletleri verilir vermediği hakkında Çoruh Milletvekili Mesut Güney tarafından makamınıza verilmiş olan yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Hopa İskelesinde olduğu gibi hemen tekmil Karadeniz iskelelerinde mevsim dolayısıyla artmış bulunan yolcu trafiğine, bir de Nisan başında başlayıp bir ay müddetle devam eden askeri nakliyata gemi tahsis etmek ve normal postalara ayrıca kontenjan hadlerini dolduran perakende er tertipleri yapmak zarureti bu hat iskelelerinde yolcu birikintisi hâsıl olmasını mucip olmuştur.

Karadeniz iskelelerinde görülen bu sıkışık durum üzerine, mevzubahs yolcu izdihamının önlenmesi için gerekli müessir tedbirlerin alınması hususunda, Denizcilik Bankası Genel Müdürlüğüne ve ilgili liman ve deniz işleri müdürlüklerine tebligat yapılmış bulunmaktadır.

1. Gemilerimizin âzami yolcu istiap hadleri ve iskelelerin senelik yolcu miktarları göz önünde tutularak Karadeniz iskelelerinin yolcu kontenjanı yeniden tesbit edilmiş ve ayrıca haftada üç posta olarak yapılmakta olan mevcut vapur

seferlerine ilâveten Erzurum Vapuru, yolcu hareketi nispeten az olan İskenderun hattından alınarak bu hatta bir sefer yaptırılmıştır.

Denizcilik Bankasının hali hazır vapur durumu dolayısıyla haftada üç posta olarak yapılmakta olan Karadeniz vapur seferlerinin daimi olarak artırılmasına imkân bulunamamıştır.

2. Bu hususta diğer bir tedbir olmak üzere, kabotaj hatlarımızda çalışan yolcu gemilerinin, ticaret gemilerinin teknik durumları hakkındaki Tüzük hükümlerine göre taşıyacakları güverte yolcu sayısı, gerekli can emniyeti tedbirleri alınması şartıyla ve Haziran 1952 ayı sonuna kadar tatbik edilmek üzere, âzami hadde çıkarılması uygun görülmüş ve bu âzami miktarların tatbiki hususunda Denizcilik Bankası Genel Müdürlüğü ile ilgili liman ve deniz işleri müdürlüklerine telefon ve telgrafla muktazi tebligat yapılmıştır.

3. Karadeniz hattına yapılmakta olan aralık postalarıyla sürat postalarında Hopa İskelesi için üçüncü mevkide yer ayrılmıştır.

Bu mevkilerde vapur isimleri ve yatak adedi itibariyle aşağıda arz edilmiştir.

Aralık postalarında

Vapurun adı	Üçüncü mevki Hopa'ya tahsis edilen yatak adedi	
	yatak adedi	yatak adedi
Tarı	50	10
Çorum	40	20
Güneysu	50	10
Aksu	48	8

Sürat postalarında

III A. mevkiinde Hopa için 22 yatak ve III B. mevkiinde kadın için 18, erkek için 28 olmak üzere ceman 46 yatak ayrılmış bulunmaktadır.

Keyfiyeti saygılarımla arz ederim.

Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

